

Warszawa, dn 23.10.2008

Protokół posiedzenia plenarnego Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN

Zebranie odbyło się w dniu 23 października 2008 na terenie NPCEP RADWAR, S.A. w Warszawie, wg. następującego porządku dziennego:

Cześć I zebrania, początek ok. 11.30

1. Otwarcie posiedzenia
2. Informacje bieżące
3. Referat 'Stan i prognoza rozwoju telekomunikacji', prof. Józef Woźniak
4. Dyskusja dot. telekomunikacji
5. Prezentacja projektu reformy systemu nauki, na który składa się pakiet pięciu projektów ustaw: o Narodowym Centrum Nauki, o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, o Polskiej Akademii Nauk, o instytutach badawczych, o zasadach finansowania nauki.
 - prof. Władysław Włosiński, Przewodniczący Wydziału IV PAN, Nauk Technicznych;
 - prof. Bogusław Smólski, Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
 - dyr. Wojciech Hałka, Dyrektor ds Rozwoju w Instytucie Łączności;
 - prof. Ryszard Romaniuk, Sekretarz Naukowy KEiT PAN.
6. Dyskusja dot. pakietu ustaw o nauce
7. Konsorcjum THz, prof B.Mroziewicz
8. Sprawy różne, wolne wnioski

Cześć II zebrania, początek ok. 14.15

9. Prezentacja "Główne osiągnięcia i kierunki rozwoju Centrum "RADWAR" - mgr inż. Leszek Pawłowski, Prezes Zarządu
10. Zwiedzanie Centrum
11. Obiad

W zebraniu wzięło udział 19 Członków Komitetu i zaproszeni goście oraz reprezentanci Gospodarza. Lista obecnych w załączniku.

Ad.1.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Komitetu, prof. J. Modelski. Podziękował zarządowi Radwaru za uprzejme zaproszenie i stworzenie bardzo dogodnych warunków dla odbycia zebrania plenarnego Komitetu.

Ad.2.

2.1. Przewodniczący poinformował o zmianie programu zebrania. W punkcie trzecim zebrania planowany był drugi referat pt. „Stan i prognoza rozwoju kompatybilności elektromagnetycznej” w autorstwie prof. T. Więckowskiego.

2.2. Ze względu na to, że w naszym środowisku toczy się od kilku tygodni ożywiona dyskusja poświęcona w/w projektom ustaw dotyczących systemu nauki w kraju, Przewodniczący Komitetu zachęcił zebranych, a w szczególności Przewodniczących Sekcji, do zabrania głosu i ewentualnie przekazania swoich uwag na piśmie.

2.2. Przewodniczący poprosił nowego Redaktora Naczelnego Kwartalnika Komitetu EiT o prezentację stanu czasopisma naukowego. Prof. T. Łuba przedstawił stan obecny czasopisma i

zmiany w Radzie Programowej. Głównym staraniem czasopisma będzie wejście na listę filadelfijską.

Odbyło się głosowanie tajne dotyczące dołączenia prof.T.Łuby do składu Członków Komitetu. Na 19 obecnych Członków Komitetu 19 głosów było za.

Ad.3.

Prof. J.Woźniak wygłosił referat pt. Stan i prognoza rozwoju telekomunikacji. Na początku przedstawił zespół autorów referatu. Autor konsultował się z reprezentantami wszystkich głównych badawczych ośrodków telekomunikacyjnych w kraju, głównie akademickich. Autor dokonał przeglądu obszarów badawczych telekomunikacji, starając się wyciągnąć wnioski dla środowiska krajowego. Główne atrybuty systemów przyszłości określane są terminami ubiquitous, seamless, triple-play.

Ad.4.

W dyskusji wzięli udział profesorowie J.Lubacz, A.Jajszczyk, A.Dąbrowski, Adam Grzech (prorektor PWr), J.Modelski, dyr.W.Hałka, i inni. W trakcie dyskusji postanowiono uzupełnić referat, jako stanowisko Komitetu, o radiokomunikację. Wg. Autora referatu adresatem powinno być MNiSW.

Ad.5. oraz Ad.6.

Prof.W.Włosiński przedstawił syntetycznie stanowisko Akademii dotyczące pakietu ustaw o nauce a szczególnie ustawy o PAN. Stanowisko to można w skrócie wyrazić w punktach: uwagi ogólne:

- brak ścisłych założeń wyjściowych dla ustaw,
- rozdzielenie nauki od szkolnictwa wyższego,
- ścisłe podporządkowanie podmiotów ustaw ministrowi,
- znaczne zwiększenie roli kontrolnych organu nadrzędnego w ustawach wobec podmiotów
- wiele błędów prawnych znalezionych w proponowanych dokumentach przez prawników niezależnych od ustawodawcy,

uwagi dotyczące ustawy o Akademii:

- Akademia powinna być definiowana jako Autonomiczna Państwowa Jednostka Naukowa podległa premierowi,
- ustawa nisko sytuuje Akademię w hierarchii administracyjnej państwa,
- prezydium Akademii jest w ustawie nie wybieralne tylko definiowane ustawowo,
- wybór na członków PAN jest mało precyzyjny.

Prof.B.Smólski przedstawił syntetyczne stanowisko z punktu widzenia działalności NCBiR. Stanowisko to można w skrócie wyrazić w punktach:

- brak założeń ogólnych proponowanego zespołu ustaw,
- ustawy są zdominowane następującymi silnie negatywnymi cechami: autonomia urzędnicza, brak zaufania do adresatów, dużo przeregulowań,
- pozorna decentralizacja, nie powstał spójny system rozdziału kompetencji, w związku z czym działania nowych dysponentów środków na naukę są nieskuteczne,
- brak rozporządzeń do obowiązującej ustawy o NCBiR,
- brak Krajowego Programu Ramowego,
- w tej sytuacji NCBiR nie ma dostatecznej zdolności reagowania na zgłaszane wnioski,
- pakiet ustaw nie ma silnego charakteru strategicznego dot. rozwoju nauki,
- brak uzgodnień międzyresortowych,
- obecnie zła proporcja finansowania 70% wsparcie socjalne jednostek naukowych i 20% konkursowe, w UE 14% stanowi pozycja dot. „nonoriented research”,

- ustawa o NCBiR zdominowana przez rolę resortu,
- NCBiR powinien administrować dużymi programami strategicznymi,
- Obecnie wielkie programy Europejskie jak XFEL i FAIR nie są związane z potrzebami struktur w kraju,
- pakiet ustaw jest jednym z elementów obserwowanych prób spychania środowiska do defensywy, środowisko próbuje te komentować, do tej pory z niewielkim skutkiem, konieczne jest podejmowanie własnych inicjatyw;

Dyr.W.Hałka przedstawił komentarze do ustawy o instytutach badawczych.

- ustawa zajmuje się prawie całkowicie sprawami technicznymi a nie strategicznymi, a mimo to wiele spraw technicznych pozostało niezbyt jasnych,
- obecne JBRy utrzymują ważną dla państwa infrastrukturę nie tylko badawczą ale tzw. eksploatacyjną, np wzorcowanie częstotliwości, nie jest to finansowane w ogóle ze środków państwowych a wyłącznie ze środków własnych instytutu;
- pozytywnym jest umożliwienie JBR-om (PIB) prowadzenie studiów podyplomowych i doktoranckich,

W dyskusji dyr R.Rugała z Centrum Techniki Morskiej stwierdził, że małe jednostki aspirujące do roli PIB czekają z niecierpliwością na jasną i korzystną dla nauki ustawę o PIB. Ta ustawa nie wydaje się dawać takich możliwości.

Prof.R.Romaniuk przedstawił w skrócie założenia ustawy o finansowaniu nauki. Ustawa posiada wiele nowych i relatywnie silnych mechanizmów kontrolnych jak wprowadzenie wysoko sytuowanego ciała o bardzo szerokim zakresie decyzyjnym KAJEN. KAJEN działać będzie w praktyce poprzez Zespoły Audytorów. W obecnym układzie ustawa w praktyce nie dywersyfikuje dysponentów środków. Poprzez przeregulowanie kontrolne ustawa głębiej wypycha podmioty w obecny niekorzystny system „walki” o lepszą pozycję kategoryzacyjną. Kategoryzacja nie jest ‘przy okazji’, kategoryzacja jest ‘po pierwsze’.

Prof.J.Lubcz zabrał głos jako członek RG Szkolnictwa Wyższego. Rada była zobowiązana do przedstawienia Ministrowi swojego stanowiska w sprawie w/w pakietu ustaw. Wypowiedź można podsumować w punktach:

- nadmierny centralizm,
- NCN powinno być rodzajem FNP,
- brak jasności co do strumieni finansowych,
- nie uwzględnione są inicjatywy oddolne.

Prof.A.Rogalski, prof.W.Janke:

- reformy nie może robić jedno ministerstwo, to jest sprawa wielu resortów;
- podział na NCN i NCB jest bez sensu, jak oceniać i przyznawać finansowanie projektom o trudnej do zdefiniowania przynależności do którejś z tych kategorii.

Ad.7.

Prof.B.Mroziewicz przedstawił konieczność podjęcia inicjatywy dotyczącej rozwoju w kraju techniki terahercowej. Zaprezentował zakres tej techniki definiowanej w paśmie częstotliwości od 300GHz do 10THz, czyli dla długości fal od 1 mm do 30 μm. Technika ta odgrywa coraz większą rolę w systemach bezpieczeństwa publicznego. W dyskusji ustalono, że sprawę powinna przygotować Sekcja Optoelektroniki (ewent. we współpracy z Sekcją Mikrofal).

Ad.8.

Przypomniano o konferencjach organizowanych przez Sekcje Komitetu: Krajowa Konferencja Telekomunikacji w Warszawie, Konferencja Telekomunikacji Bezprzewodowej w Gdańsku, Tydzień Radarowy w Wilnie, Krajowa Konferencja Elektroniki, itp.

Przewodniczący Komitetu zaapelował o przygotowywanie materiałów do witryny Internetowej Sekcji i Komitetu.

Ad.9. Członek Zarządu Spółki Radwar p Janusz Wieczorek przedstawił prezentację dotyczącą obecnej produkcji firmy na rzecz obronności kraju. Członek zarządu Spółki, p. Ryszard Nowak, w towarzystwie kilku pracowników oprowadził zebranych Członków Komitetu po niektórych wydziałach firmy, w szczególności zwiedzono wydział produkcji PCB, i testowania pojazdów specjalistycznych.

Posiedzenie zamknięto uroczystym obiadem, w czasie którego Przewodniczący Komitetu podziękował władzom Radwaru za niezwykle gościnność.

R.Romaniuk
M.Ramotowski